

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1274

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister van Defensie over *Nederlandse verantwoordelijkheid voor burgerslachtoffers in de oorlog tegen IS* (ingezonden 21 december 2021).

Antwoord van Minister **Kamp** (Defensie) (ontvangen 6 januari 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de berichtgeving van de New York Times over burgerslachtoffers die vielen door luchtaanvallen van de coalitie tegen Islamitische Staat?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bij de lijst met «credible reports» aangeven voor welke luchtaanvallen Nederland verantwoordelijk was? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De Kamer is reeds geïnformeerd dat Nederland bekend is met vier gevallen van (mogelijke) burgerslachtoffers als gevolg van Nederlandse wapeninzet in de luchtcampagne van de anti-ISIS coalitie (Kamerstuk 27 925, nr. 629 d.d. 13 april 2018, Kamerstuk 27 925, nr.670 d.d. 4 november 2019 en aanverwante Kamerstukken sindsdien verschenen). De vier gevallen hebben zich in Irak voorgedaan tijdens de eerste inzetperiode van de F-16's van oktober 2014 tot en met juni 2016. De eerste twee gevallen betreffen de wapeninzet in Hawija in de nacht van 2-3 juni 2015 en de wapeninzet in Mosul in de nacht van 20 op 21 september 2015. Beide gevallen zijn door CENTCOM, het hoofdkwartier in de Verenigde Staten dat de anti-ISIS operaties aanstuurt, onderzocht en figureren in de genoemde lijst van «credible reports». Beide gevallen zijn tevens door het OM onderzocht.

Het derde en vierde geval zijn door het OM onderzocht. De uitkomst daarvan was dat bij het derde geval achteraf niet kon worden vastgesteld dat er daadwerkelijk burgerslachtoffers waren te betreuren. Bij het vierde geval heeft onderzoek niet geleid tot aanwijzingen dat er bij de luchtaanval

¹ <https://www.nytimes.com/interactive/2021/12/18/us/airstrikes-pentagon-records-civilian-deaths.html> & <https://www.nytimes.com/interactive/2021/us/civilian-casualty-files.html>

burgerslachtoffers zijn gevallen. Beide gevallen vormden voor CENTCOM geen aanleiding voor onderzoek. Deze gevallen figureren daarom noch in de genoemde lijst van «*credible reports*», noch in de lijst met «*noncredible reports*».

De Kamer is op 24 maart 2020 geïnformeerd (Kamerstuk 27 925, nr. 707) dat het ministerie in het kader van verhoogde transparantie duidelijkheid zal geven over eventuele Nederlandse betrokkenheid bij andere dan de hierboven gemelde vier aanvallen van de coalitie, als daar door derden (bijvoorbeeld door media en/of ngo's) naar wordt gevraagd. Er is destijds aangegeven dat dit *enkel* geldt voor de categorie «*credible reports*». Dat betreft de aanvallen die staan genoemd in het maandelijks overzicht van CENTCOM, waarnaar het onderzoek naar mogelijke burgerslachtoffers is afgerond, en waarbij CENTCOM inschat dat de aanval, meer waarschijnlijk dan niet, burgerslachtoffers tot gevolg had. Op vragen over individuele aanvallen die tot nu toe via deze weg aan het ministerie zijn gesteld is aangegeven dat, voor zover bij het ministerie bekend, er geen sprake was van Nederlandse betrokkenheid.

Vraag 3

Kunt u bij de lijst met «*noncredible reports*» aangeven voor welke luchtaanvallen Nederland verantwoordelijk was? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Voor wat betreft de categorie «*non-credible reports*» handhaaft het ministerie de lijn dat hierover geen uitspraken worden gedaan. Dit betreft de aanvallen van de coalitie die door CENTCOM in behandeling zijn genomen, waarnaar het onderzoek is afgerond, en waarbij CENTCOM *niet* heeft kunnen vaststellen dat de aanval, meer waarschijnlijk dan niet, burgerslachtoffers tot gevolg had. Als CENTCOM aangeeft niet vast te kunnen stellen dat de aanval burgerslachtoffers tot gevolg had vertrouwt Defensie op dat oordeel. Mocht er in de toekomst op basis van (nieuwe) specifieke informatie melding gemaakt worden van een vermoeden van mogelijke burgerslachtoffers als direct gevolg van Nederlandse wapeninzet in het kader van artikel 100 van de Grondwet, op basis waarvan Defensie besluit tot het openen van een onderzoek, dan zal de Kamer daarover worden geïnformeerd conform de met de Kamer vastgestelde procedure die ziet op het informeren bij dergelijke onderzoeken (Kamerstuk 27 925, nr. 723 d.d. 23 juni 2020, Kamerstuk 27 925, nr. 727 d.d. 31 augustus 2020 en Kamerstuk 27 925, nr. 746 d.d. 9 oktober 2020).